



FORTIDSMINNEFORENINGEN

Foreningen til norske Fortidsminnesmerkers Bevaring
VESTFOLD AVDELING

Larvik Kommune
Plan og byggesak
Postboks 10
3251 Larvik

Tønsberg 23.01.01

**Vedr. Nedre Fritzøegate 1/3, gbnr.3020/1497. Klage på vedtak om igangsettelse for rehabilitering. delegert sak 863/00. dato 28.12.00
Tiltakshaver Treschow Fritzøe A/S Skogkontoret.**

Vi viser til vår foreløpige klage og krav om stans av påbegynte arbeider av 20.01.01. Vi mener viktige forhold ikke var godt nok belyst da vedtaket ble fattet. Arbeidene som er utført etter vedtak om igangsettelse er vesentlig mer omfattende enn søknad og vedtak tilsier. Vi hevder at det ikke burde vært gitt tillatelse til igangsettelse av arbeider da vesentlige sider ved saken ikke er blitt belyst i saksforberedelsen. Saksbehandlingen frem til vedtaket er ikke gjort i tråd med gjeldende regler og lover. Vi hevder at igangsettingsvedtaket ikke er gyldig.

Situasjon

Ved befaring lørdag 20.01.01 konstaterte Fortidsminneforeningen at bygningskroppen under tak var fjernet fra det som utgjør den største bygningen av to sammenbygde. Den andre er en stallbygning fra 1850-60 årene beliggende langs Nedre Fritzøegate. Her er foreløpig utført innvendige rivningsarbeider vi ikke har forutsetning for å vurdere tilfredsstillende. Den omtalte forsvundne bygningskropp har noen gjenværende bygningselementer nærmest stalldelen. Mot søndre tun er rester av lafteknuter av 1700-talls eller eldre type. Inne i bygget er en laftevegg av rundtømmer. Mot sydvest er alt revet. Taket med loftsbjelkelaget er stemplet opp med stålkonstruksjoner. Hoveddelen av bygningsmassen er revet og formodentlig kastet.

Historiske kilder (fra Larviks historie bind 1 og 2)

- ◆Kart over sentrale deler av Laurvig 1688: En husklynge kan sees på venstre side av kartet.
- ◆Kart over Fritzøe Jernverk 1802: Dagens situasjon kan sees tydelig minus senere tilføyelser (anlegget i syd mot TFs nye kontorer.)
- ◆Laurvig Bye av Rørdam 1820 Foregående situasjon lett gjenkjennelig.
- ◆Kart 1894: Dagens situasjon.(Nordre eksisterende bygning som i dag og anlegget helt i syd mot TFs nye kontorer.)

- ◆Reguleringskart. Som i 1894. Langenes kjøkkenfløy dog revet for et par år siden. (vaktmesterleilighet og carport)
- ◆Larviks historie, bind 1, side 102: Gjengivelse av inventarietakst fra 1704 som gir utfyllende beskrivelse av hovedbygning og anlegg. Detaljer og plassering.

Den omtalte revne bygning er etter all sannsynlighet Langeslektens opprinnelige bolig og kontor oppført umiddelbart etter at Fresjeborgen raste i Farrisvannet. Den lange rød boligen i nord inneholder antagelig en del av Langeslektens skrive og drengestue. I det som er igjen av stalldelen fra 1850-årene er rundtømmer som kan være restene av to ladebygninger, opprinnelig tilhørende Fresjeanlegget. De overlevde katastrofen og ble flyttet hit. Historisk overlevering og kartmateriale tyder på at disse betraktningene medfører riktighet. Langefamiliens gamle herresete på Langestrand er således redusert til skrivestuen og noen tømmerrester i løpet av noen få år. Fra 1642 frem til slutten av 1990-årene hadde Larvik med stor sannsynlighet et komplett renessanseanlegg, godt innpakket. Sluttstreken ble satt de to første ukene av året 2001. Skulle dette mot formodning ikke medføre riktighet har vi å gjøre med et verdifullt anlegg fra midten av 1700-årene, også umistelig.

Reguleringssituasjon

Gjeldende regulering er spesialområde for bevaring, boligformål. Det hevdes i møtereferat fra forhåndskonferanse at formålet for denne delen av eiendommen er bevaring, byggeområde bolig. Dette er klart feil da både kart og bestemmelser viser disse formålene kun i adskilte områder. Det er heller ikke planjuridisk korrekt å kombinere bevarings og byggeområde. Vi viser videre til rundskriv T 21/83, Bevaringsplan. Her fremgår klart at rivning i et spesialområde kun skal finne sted ved brannskade eller lignende omfattende skade. Dette fremgår også av reguleringsplanens bestemmelse 7.2. Videre fra T 21/83: "Det primære formål med å regulere til spesialområde etter bygningslovens § 25 nr. 6 er ikke å bygge nytt, men å bevare bestående bygninger eller bygningsmiljøer." Det fremgår klart av reguleringsplanens bestemmelser og rundskriv om bruk av formål bevaring at den omtalte eiendom er regulert til formål bevaring, bolig. Vedtaket er således fattet på feil premisser.

Forholdet til vernemyndighetene

Vi kan ikke se noe sted i saksmappen at det er korrespondanse mellom Vestfold fylkeskommune som vernemyndighet og Larvik kommune. Det refereres til en befaring hvor visse detaljer skal ha blitt diskutert. Vi viser til at regulering til spesialområde bevaring iht.sedvane og praksis innebærer at vernemyndigheten skal involveres. Plan og bygningslovens § 9-3. Samarbeidsplikt for andre offentlige organer. Vi viser også til Kulturminneloven § 25. Meldeplikt for offentlige organer."Kommunen plikter å sende søknad om riving eller vesentlig endring av ikke fredet byggverk eller anlegg oppført før 1850 til vedkommende myndighet senest fire uker før søknaden avgjøres." Det burde fremgå klart av Larviks

historie bind 1, side 102, utgitt av Larvik kommune og sikkert kjent for saksbehandler at bygningens formodede alder kan medføre automatisk fredning. Dersom man fastslår at bygningen er eldre enn 1650 vil den kunne erklæres automatisk fredet av vernemyndighetene. Bygningen burde således vært gjenstand for bygningsarkeologisk undersøkelse før man overhodet vurderte å innvilge rivning av innvendige vegger. Det burde heller ikke være ukjent for Plan og byggesak at Langestrand og spesielt det omtalte område er et antikvarisk kjerneområde i nasjonal forstand. Det er ikke utvist aktsomhet eller respekt for regler og lovverk.

Klage:

Vedtak om igangsettelse for rehabilitering av kontor/uthusbygning på gbnr. 3020/1497, Nedre Fritzøegate 1/3, ref. 45304/00 av 28.12.00 er fattet på feil grunnlag og må kjennes ugyldig.

De anmeldte og igangsatte arbeider går ut over den ramme fattet vedtak har satt. Arbeidene må stoppes umiddelbart og restene av bygningen sikres og undersøkes antikvarisk. Kommunen bes reagere i forhold til de ulovlig utførte arbeider.

For styret

Eva Schaulund Torkildsen
leder

Kopi: Riksantikvaren, Vestfold fylkeskommune, Økokrim, FMF hovedavd.

